Ն. 4923 — 1882 ԱՊՐԻԼ 29 ԲԷՆԶԵՆՊԻՀ — 23 ԻՆԱՒ ՍԷՆԷ — ԱԼԱՖՐԱՆԿԱ ՄԱՑԻՍ 11 ԲԷՆԶԵՆՊԻՀ — Ն. 4923

ԳԻՆԸ ԹԵՐԹԻՆ

Իսթանպոլ իբրեն սէնէլիկ մէճիա 10
Ամիսը այ » 5
Երեք » » 3

Թաշրալար իբրեն մէճիտիյէ 10
Ամիսը այ » 5
Ուրիշ իւրէքլէր պէզէ այիտ տիր-

ԻԼԱՆԼԱՐ

Ամբողջ տէֆթէր իբրեն սաթըրը 3 ղ.
Իքինճի » » » 2 ղ.
Իւչիւնճիւ » » » 1 ղ.

30 ՓԱՐԱ

Մասիսի Էֆքեար

ՄԻՈՒՆԱՏԻՍ ԷՐԱՃԻԵԱՍ

Ինչ սրբասրնա գօնուլմահան իրա նամ ու իսթալտանը սաթըր 5 ղ.
Մէկ Թուղալար Կ. Պ. Փանոսեան իսմինէ եաղըրը Իսթանպոլտա, Գալաթատա Բէնլէնպիհ-պաղարընտա Իբսի խանընտա Ն. 11։

١٢٩٨ ՆԻՍԱՆ ٢٩ — ١٢٩٩ ՃԷՄԱԶԻ ԻԻԼ ԱԽԸՐ ٢٤ — 30 ՓԱՐԱ.

ԻՍԹԱՐ

Պուլքրէշ բիանգօսունուն սոն քէ-ֆիյէսինտէ իգրամիեէ գազանան նումէրօլարըն ըէսմի լիստասը, պու կիւն եէտիմիզէ վասլ օլտուղունան, եարընքին նուսխէսիզատ տէրճ իսթիլէճէք տիր։

ԹԷԼԵԿՐԱՖ

ԱԺԱՆՍ ՀԱՎԱՍ

Տրպլին, 9 մայիս

Հիւքիւմէթ լորտ Դաւէնտիշ իլէ Մ. Պիւրգուն գաթիլլէրինի պուլանա 1000 սթէրլին լիրասը պախշիշ վատ իյլէօր։

Միւսամլէ յէնիտիւն գաթիլլէրինտէն պիրի օլտուգ մանգունիյէթի իլէ թէվզիֆ իսթիլէն Զարպ Մուլուն, պէրտիյէթի զիմմէթի թէհգիգուգ իյլէտիկինտէն, սէպիլի թախթիեէ իսթիմիշ տիր։

Մ. Պիւրգիւն եէրինէ Իրլանտա նէզարէթի միսթէշարլըղընա թայինն օլունան Մ. Համիլթօն պու կիւն չէհրիմիզէ մուվասէլէթ իթտի։

Լէոնարտա, 10 մայիս

Թարմզ զազէթասը հէյկէթի միւքէլլանը թէպէտարիլինին մինինիյէթինէ պահա իյլէտիկի սրատա, «Կլատսթոնի գապինէթունուն շիմտիքի հալտէ մէնէտէն տիւշմէսի ումուտ միլլէթէ գարշը պէտապախմէզ օլաճագ տուրա»։

Ինդիէ-Ռէօլար Իրլանտատա սասեիշին իեատէսինէ միզթէտիր օլամաեաճաղլար տուրա տէեօր։

Մատրիտտէն Տէյլի Նիուզ զազէթասընա սթիտէքի թէլէկրաֆնամէ քէշիտէ օլունմուշ տուր։

Մարօգ (Ֆաս) Ինկիլթէրրա էլչիսի սրը Ճօն Սթիւմպոտիւն իւզէրինէ, Թանժէրին սօղ ապլարընտան պիրինտէ արտպարըն թաշլար սթարագ հիւճիւմ իթտիքլէրինէ, վէ պունուն իւզէրինէ ալթը եիւզ քիշի թահթը թէվզիֆա ալընտըղընա տայիր պիր շայիա տէվէրան իսթեօր։»

ԱԺԱՆՍ ԲԷՕԳՐԸՐ

Լէոնարտա, 10 ապրիլ

Մ. Կլատսթոնուն, Իրլանտանդին էհնուզ թարաֆընտա պուլունան էհալիսին պիր դըսմընդն սիրահարընդն ալընմասընը, վէ խուսուսիյլէ Ամերիգատան կէլէնլէր հագգընտա զանէթ շէտիտ պիր բաշարարթ ուսուլինին թէէսիսինի թէքրիֆ իթմէկէ դարար վերմիշ օլտուղու թէէմին իսթլիեօր։ Պունուն իլէ պէրաբէր, միւշարիէյհ, Լիկ-Ակրէր իլէ ուղաշմագ, վէ չիֆթճիլէրին թէրաքիմ իթմիշ օլան իճարաթընա տայիր օլան գանուն լայիհասընը իպգա իթմէք թատավուրաթընտան տա վազ կէչմեէճէք տիր։

Սթանտարտ զազէթասը, հալը հաղրընդն մէտուլիյէթինի Մ. Կլատսթոնա սրթք իլէ, բարլամէնթատա չիմտի միշարիէյհին լէյհնատ օլան էքսէրիյէթին, զիրա գանունամէլէրինին միզաքէրէսինտէ կէօրիւլէճէկի վէճհ իւզրէ, գարիպէն պիր չօղ գլսմլարա տաղլաճաղընը իսապը վերիեօր։

Տիւնքի կիւն իւչ միհիմ մագնունլար թէվզիֆ օլունտուլար. պունլարտան պիրի, հէնուզ Ամերիգատան կէլմիշ օլան մէչհուր պիր ֆէնէր տը։

ՏԱԼԻԼԻՑԷ

Տիւնքի կիւն տէվրէթլու Աբդիւլ Մէնվէր բաշլար հազարաթը, իյա Բուսիա մաբախխասլարընդն, Բուսիա սէֆարէթխանէսինտէ իճթիմա իտիպ, թազմինատ մէսէլէսինէ տաեիր գարարլաշմըրըլան մուգավէլէեէ վազը իմզա իթտիքլէրինի Վազքթ խապէր վերիեօր. պունապէրին. Լա Թիւրքիէնն ալարագ, էվվէլքի կիւն մէզքիւր գարարնա էնին իմզալատըղընա տաեիր վերիլէն հավատես, պիր ազ էվվէլճէ վերիլմիշ օլուպ, գարընամէէի մէզքիւրէ անճագ տիւն թահթը իմզաեա ալընմըշ տը։

Մէզքիւր գարարնամէ պու կիւն խաքիքայի հազրէթի Շէհրիեարէեէ արզ օլունճագ տը։

Սրբպիսթան սէֆիրի Մ. Կրուի. չին մախտումինին վէֆաթը, վասլը սէմի հիմաեունարը օլտուգտա, զամը հազրէթի Շէհրիեարի, սէֆարէթխանէեէ պիր եավէրի մախսուս իզամիլլէ, բէսմի թաագիյէթին իյիֆասընը էմր պուեուրմուշտար տը։

Վիէննա սէֆիրի Սէրվէր բաշա հազրէթլէրինին մէմուրիյէթլէրինտէն տօլաեը, այկլ ուսուլ Ավ-[illegible] պինտէն վուգու պուլան իշարա, մուվաֆֆագ ճէվապը վարիա օրմուշ տուր։

Սատաթը քիրատան Սէյիտ Ապտիւլ Բահման էֆէնտի, տիւն Մէսինէի միւնէվվէրէտէն Տէրիսաատէ կէլէրէք, ռիւքիւպինէ թախսիս գրլընան տէօրթ չիֆթէ գաեզդ իլէ Պէշիքթաշա չէգմըշ տը։

Տիւնքի կիւն Ֆրանսա սէֆիրի ճէտիտինին զէվճէսի մարքիզ տը Նօայլ, պաղը սէֆարէթ մէմուրլարը, արտպալարա բաքիպէն, Իսթանպօլտա շայեանը թէմաշա մահէլէրի կէզմիշ տիր։

Բուսիա գումբանիասը վաքօրլարընան պիրինին, Գրզ-Դուլէսի աչէզլարընտա լէնկէրէնտաղ օլան Բըրօվանա վաքօրունա չաթարագ, վաքօրու մէզքիւրու զարգ իյլէմիշ օլմասընտան տօլաեը, Մէսաժէրի Մարիթիմ գումբանիասը թարաֆընտան Բուս գումբանիասը ալէյհինտէ իգամէ օլունան տավա, տիւնքի կիւն թէքրար, Բուսիա գօնսօլոսխանէսի մահքէմէսինտէ, բուլեէթ օլունմուշ տուր։

Տիւեարպէքիր վիլաեէթի ճէլիլէսի վալիսի Սամիհ բաշա հազրէթլէրի, տիւնքի կիւն մահէլի մէմուրիյէթինէ միւթէվէճճիհէն շէհրիմիզէ հարէքէթ իթմիշ տիր։

Վիէննա սէֆիրի սապէդ իւպհէթլու տէվլէթլու Էտհէմ բաշա հազրէթլէրի, եա ճիւմա իրթէսի, վէ եա բազար իրթէսի կիւնիւ Վիէննատան հարէքէթ իտէճէք տիր։

Տիւն Սէլանիքաէն ալթը եիւզ նէֆէր խմթիպաալ նէֆէրաթը Տէրիսաատէթէ մուվասլէթ իթմիշլեր տիր։

Բուսիա սէֆարէթինին Թաման նամ մահէթ վաքօրույա, Մ. Օնուտիւն Մուատանիասա կիթմիշ տիր։

Աղսրզմբզ խապերէ կէօրէ, Սթամպուլ զազէթասընդն թապիի մէտուլու Մ. Հանլինին վէ թիլի Մէհէմմէտ Էսատ էֆէնտի, Պէյօղլու պիտաեէթ մահքէմէսի ճէզա տաերէսի ալէյհինտէ, Ներսէսեան մուհասքէմէսինտէն տօլաեը, իշթիքաա ան էլ հիւքքամ տավասընա գրեամ իթմիշ տիր։ (Վ.Թ.)

Պէյօղլու զազէթալարընտա օ. գունտուզունա կէօրէ, թազմինատը հարպիեէ մէսէլէսինին հալլ ու թէսվիեէ օլունմասը զրմնընտա, մէէմուրիյէթի մախտուսէ իլէ Տէրիսաատէթէ կէլմիշ օլան Մ. Թիւրներ պու կիւն Մ. Նօվիգօֆ իլէ պէրաբէր չէհրիմիզէ հարէքէթ իտէճէք իմիշ։

ՖԱՅԻՏԷԼԻ՝ ՊԻՐ ՇԷՑ

Համպուրկտա պուլունան միւսիւ Սամուէլ Հէքչէրին իգպալա տայիր օլուպ, վէ պու նիսախմիզատ տէրճ իտիլէն իրանը, զայէթլէ միֆիտ պիր շէյ տիր։ Պու մաղազա, կէրէք պուրատա վէ կէրէք թաշրալարտա գազանրմըշ օլան նիւմէրօլարընդ պէտէլլէրինի, հէմ բէք չաբուգ սուրէթտէ, վէ հէմտէ քէմալի տիդգաթ վէ էսբար սազլաեարաղ էտա իյլէմէքտէ օլտուղունտան, զազէթամըզը գրաթարաղպէթ իտէն զաթլարընդ, պու կիւնքի տէրճ օլունան իրանա նազար պուեուրմալարընը, բէճա իտէրիզ։

ԻԼԱՆ

Էյլիճիկտէն ալընան թէլէկրաֆնամէլէրէ կէօրէ, Համպուրկ բիանգօսունուն, ալաֆրանկա ապրիլ ասէնդն 29 ունտան մայիս 6 սընա գատար վուգու պուլան քէշիտէլէրինտէ, պէնիմ վասբթամ իլէ սաթընան պիլէթլէրտէն սթիտէքի նիսմէրօլարա իպգամիեէ իսապէթ իթմիշ տիր։

Նօ. 99,040 գազանմըշ տը 500 մարգ։

Նօ. 11,430, 11,434, 11,446, 17,275, 34,112, 34,215, 34 276, 67,259, 67,262, 67, 64, 70,514, 70,515, 70 534, 73 955, 81,329, 81,353, 81,360, 81,366, 83,543, 83,547, 83,548, 96 013, 96,474, 96,476, 99,012, 99,015, 99,030, 99,096, 99,907, պիլէթլէրին հէր պիրիսի 260 ար մարգ։

Մէզքիւր պիլէթլէր եէալէրինտէ պուլունան զէվաթ, գազանմըշ օլտուղլարը իգրամիեէլէրի ալմագ իւզրէ, Գալաթատա Գօմիսիօն խանընտա 18 նիւմէրօ իլէ մուրագամ մաղազամա տավէթ օլունուրլար։

10 մայիս 1882 Ժ. Տ. ԾԱՆՆԻԹԻՕ
Տէրիսաատէթ

ԻԼԱՆԸ ՄԻՀԻՄՄ

Կէչէն սէնէ պիլա բուխաթ, գաբաղը իւզէրինտէ Վարդան Մամիկոնեան թասվիրի պուլունտուղու հալտէ սիկարա քեաղըտը չէգարտըղը էճիլտէն խայիճէ զարարտի. տէ օլմուշ օլան Մ. Կարապետ Գաթբրճեան, պու տէֆա պարուխսաթ, գաբաղը իւզէրինտէ Ս. Փրկիչ պիչարխանէսիզ մէնֆաաթը իշարբ պուլունտուղու թազտիրտէ եէնի պիր քեաղրա թէրթիպ իթտիրմիշ օլուպ, վէ թիճարէթինտէն եիզտէ օնունու մէգքիւր խայրաթխանէեէ թէրք իտէճէկինտէն, վէ էն ալէա ճինս քեաղրա ֆիրուխթիյլէ, հէր քէսին մէճմունիյէթինի մուճիպ օլաճաղընը վատ իյլէմէքտէ պուլունտան, համիրեէթլու միլլէթաաշլարբմըզըն, կէրէք մէզքիւր խայրաթխանէմիզին մէնֆաաթը վէ կէրէք քէնտի մէնֆաաթլարը իչին, Իսթանպոլտա Ուզուն չարշըտա վաղը 305 նիւմէրօլու տիւքքանա մարտաճատթ իլէ, մէզքիւր քեաղրատան արմնալարընը արզու վէ տավէթ իսթէրիզ։

ԻՆՍԱՖԼԸ ՊԻՐ ԴԸԶ ԷՎԼԱՏ

Պիր պուչուգ սէնէ վագքթատան պէրու, բայիթախթըմըզատա, պիր ղըզ էվլատ, քէնտի բէտէրինի, գաբու գաբու կէզտիրմէքտէ, վէ պիչարէնին քիւլի սէֆալէթինի մուճիպ օլտուգտան պաշգա, պու կիւնլէրտէ տախի, տիւրլու իֆթիրալար իլէ, մէմէքէթինէ թարաքընա չալըշմագտա տը։

Պու հիքեաեէյի բախրիքիանէմիզ բէք ալէա պիրմէքտէ օլտուգտան պաշգա, հէմշէհրիլէրիմիզէն չօգլար տախի պիլմէքտէ վէ շաչա կալմագտա տըրլար։

Մէրկում Դայսերիյէմիզ գարիյէլէրինտէն պիրի սէքէնէսինտէն օլուպ, սօն սէֆա Իսթանպօլա կէլմիշնէ օն ալթը սէնէտէն զիեատէ օլմուշ, վէ պունտան օն սէնէ գատար մուղատէմ տախի, զէվճէսի, մէմլէքէթինէ, իքի նէֆէր էվլէնմիշ ղըզ էվլատ պըրագարաղ վէֆաթ իթմիշ տիր։

Պու ատէմին Թօքհանէյի ամիրէտէ, այտա 60–80 մէճիտիյէ գատար իճար կէթիրիր պիր ագարէթի պուլունմագտէ օլտուղու հալտէ, քէնտիսի իսէ եարը տճ վէ եարը թօգ կէզիպ, վէ կիճէլերի տախի պիր ուղրամաճը տիւքքանընտա թալաշ իւզէրինտէ եամմագտա տը։

Պիզզաթ քէնտիմիզ, պու պիչանին հալինէ վագքի պուլունմագտաեը։

Մէզքիւր ագարէթին նըսֆը տախի զէվճէսինին օլմասը միւնասէպէթլէ պիթթաքի, զէվճէսի վէֆաթ իյլէմիշ օլտուղունտան, իքի նէֆէր գըզլարընա խապէր իթմիշ տիր։

Մէրգումէ գըզլարընտան պիրի, իքի նէֆէր չօճուգլարը իլէ գօճասընը պէրաբէր ալարագ Իսթանպօլա կէլմիշ, վէ մէզքիւր ագարէթին պիր թարաֆընտա օթուրմագտէ օլան մէրգում բէտէրի եանընտա, պունտան պիր պուչուգ սէնէ էվվէլ միւսաֆիր օլմուշ, պատէհու պու միլքին քեաֆիֆէսի վալիտէմիզին տիր տէեէրէք տավտեա գալըղըմըզ, պիր թագրիպ բէտէրինի տիշարը տիմըզ, վէ մէզքիւր ագարէթին իճարընը տա սէքէսթրօ խտէրէք, թէքմիլինի քէնտիսի ալմատա պաշլամըզ տը։

Զէվալը բէտէրտէ պէշ բարալար եօղ տուր քի սարֆ իտիպ տավամուհասքէմէսինի իլէրու կէօթիրէպիլսին, վէ մուղայիրի օլարագ մէրգումէ գըզընտա հէր վագքթ բարա պուլունմագտա օլտուգտան պաշգա, նատիր իւլ էմմալ սուրէթտէ ուսթա վէ տիլպագ, վէ եայղարաճք տախի օլտուղունտան, իսթէտիկի գատար բարա մէսարիֆ իթտիկի շէօյլէ տուրսուն, պաղը բէք տէ տարա կէլմէլիկի կիպի, կէրէք քէնտիսի վէ կէրէք չօճուգլարը էսկի էլպիսէլէր կիյինմէքտէ տիրլեր, վէ մէրգումանն չօճուգլարը էօնիանէ գատարդը կիպի, բասմա կէլմիկի եէրի թատճիգ իթմէքտէ, վէ չօճուգլարը կէօսթէրէրէք, վէ հէր նէվի սրդտարշ վէ եայղարաճքլըղը իճրա իտէրէք, վէ բէտէրի իչին, ճիւնիւն տիր, չէօյլէ տիր, պէօյլէ տիր... տիեէրէք, հէր քէսին բիգգաթընը տավէթ իյլէմէքտէ տիր, վէ պիլթատի գօճասը տախի, քէնտիսինէ, հէր իճրա վէ հարէքէթինտէ եարտըմ իյլէմէք տիր։

Գունլար, նիհայէթ հէր թարիգի թուքտուգտան սօնրա, շիմտիտէ, կիւեա մէմլէքէթտէ, իւչէր տէօրտեր եաշընտա չօճուգլարընը սէֆիլ ու բէրիչան պրրագարաղ, պուրատա գահվէլէրտէ վէ մէյխանէլէրտէ սիրիւնիպ կէզմէքտէ տիրտէ։ Պապը զապթիյէեէ արզուհալ թագտիմ իթմիշ օլուպ, վէ պիր թագրիպ ալըպ պիրլիքտէ մէմլէքէթէ կէօթիւրմէքլիկի, վէ պէյլէլիքլէ մէզքիւր տավտեը բէսմանտէ պրրագ տրրարագ, թէքմիլ էպնիյէեէի զապթ իթմէքլիկի գուրմուշ օլտուգլարընտան, պու կիւն մէրգում դէվլէտ ատէմ Պապը զապթիյէեէ կիտէճէք տիր, վէ ումարբզքի, ատալէթի սէնիյէեէ սայէսինտէ, արթըգ պիր ան էվվէլ, էօյլէ պիր խայբրլը վէ ինսաֆլը էվլատան բէնչէյի զուլմունտան գուրթուլապիլէճէք տիր։

ԲՈՒՍՈՒՄԱԹ ԻՏԱԼԻՍԻ

Սթիտէքի շայեանը տիգգաթ պէնա, Սթամպուլ զազէթասընդն տիւնօր Նիսխէհանտէ Տէրիսաատէսինի էհէմմիյէթտէն ատա իթմիշլիգ տիր։

Թիճարէթ ահանամէլէրինին եէնիտէն իսլահ ու թատիլի մէսէլէսի, Պապը Ալի իլէ Թիճարէթ նէզարէթի ճէլիլէսինճէ արիզ ու ամիգ սուրէթտէ թէտգիգ օլունմագտա տը։ Հիւքիւմէթի Սէնիյէ, տաեինլէրի մէճմուն իյլէմէք իչին իսթիեար իյլէմիշ օլտուղու ֆէտաքեարլըգլարընդն եէրինի տօլտուրմագ իչին, եէնիտէն եէնիեէ վարիտաթ մէնպալարը արամազա մէճպուր պուլունմագտա տը։ Մուահէտաթը հաղրընդն միւտաէթի խիթամ պուլուսուգտա, մէմալիքի էճնէպիեէտէն Թիւրքիաեա իտխալ օլունան էմթատատան ալընմագտա օլան եիւզտէ սէքիզ կէօմրիւք բէսմինին, եիւզտէ եիկիրմիեէ իպլաղ օլունմասը թատավվուր իտիմէքտէ տիր։

Պապը Ալինին, Էվրօբատան կէլմէքտէ օլան հէր նէվ էմթաա իւզէրինէ վազ իթմէքլիկի արզու իյլէտիկի իչպու եիւզտէ եիկիրմի բէսմէ, Էվրօբա սէվվէթլէրի թարաֆընտան միմանէաթ օլունմասը, վէ հաթթա, տէյլ եարընդզ էճնէպի ֆագրիգաթօրլարընդն, հաթթա եէրլի թիճարատան, վէ մէզքիւր իտխալաթը սարֆ իյլէեէն էհալի թարաֆընտան տախի (կէօմրիւկ բէսմինին արթըրըլմասը յա, էմթաա ֆիեաթլարընդն թէրագգը իյլէմէսինտէն տօլաեը) հագգսըզ օլարագ պիր թագըմ մէճմունիյէթսիզլիք էսէրլէրի կէօսթէրիլմէսի միւհիմմէլ իսէ տէ, Հիւքիւմէթի Սէնիյէսինն տէ, հէմ պիր թարաֆտան քէնտի վարիտաթընը արթրմագ, վէ հէմ տէ խուսուսիյլէ թարաֆը արկէրտէն մէմալիքի Օսմանիեէտէ սէնաեինին կիւնտէն կիւնէ թէֆէյհեւզ ու թէրագգիսընա խըզմէթ իթմէք իչին, պունտան պաշգա չարէսի եօղ տուր։

Լճնէպի մամուլթընտան եիւքսէք կէօմրիւք բէսմէրի թալէպ օլունտուգտա, մէմալիքին հէր թարաֆընտա, վէ խուսուսիյլէ Տէրիսաատէթտէ, կիւն գազանըպ կիւն

եէմէքտե օլան էհալիեէ պուն-
լարքն ֆիեաթլարը եիւքսէք կէօ-
րիւնէճէք, վէ օլ հալտէ մէմլէքէ-
թին իչինտէ էհալինին իհթիեաճա-
թքնա եէթիշէճէք միգտար էմթաա
իյմալ օլունմասքնա իհթիեաճ հա-
սըլ օլաճագ տըր։ Իշթէ օլ վագթ,
կէօմրիւք ըեսմէրինին եիւքսէքլի-
կինտէն նաշի ֆապրիգալարքնան
չըղան էմթաալարքն թիւրքիաեա
իտխալի կիւճլէշտիրիլմիշ օլան էճնէ-
պի ֆապրիգաթօրլար, թիւրքիա-
եա կէլիպ ֆապրիգալար քիւշատ
իտէճէք, վէ պինապէրին քէնտի
սերվէթ ու սէնաաթլարքնը տախի
մէմալիքի մահրուսէեէ կէթիրէճէք-
լեր տիր։

Իպհէթլու տէվլէթլու Խայրէտ-
տին բաշա հազրէթլէրի, Իալահնը
Մէհմէտ Մեհմէտ Իալդիեէ նամբյ-
լա թէէլիֆ պուեուրմուշ օլտուղու
էսէրինտէ «չիմտիքի հալիմիզտէ,
տէմիշ տիր, պիզ անճագ թապիա-
թքն վերտիկի մահսուլաթք իպթի-
տաիեէեէ մալիքիզ. պիզտէ բամուգ
զէրը իտէնլէր, զէխաեիր էքէն վէ
հայվանաթ պիւեիւտէն չիֆթճիլէր,
սէնէ պաշքնա գատար պին տիւր-
լիւ զահմէթլէր չէքտիքտէն սոնրա,
քէնտի պունճա դայրէթլէրինին սէ-
մերէսինի դաեէթ տուն ֆիեաթլար
իլէ էվլօբալըլարա սաթմագտա, վէ
ինլար տախի, պու էմթաաեը քէն-
տի սէնաաթլարքյլա պիր չէ.քլի տի-
կէրէ վազ իյլեեէրէք, կէթիրիպ ան
դաթ զիեատէ պահա իլէ եինէ քէն-
տիլէրինէ ֆիրուխթ իթմէքտէ տիր-
լեր... էն զիեատէ լիւզումի օլան,
վէ իհթիեաճը զարուրի մագամքն-
տան պուլունան չէյլեր իչին պիլէ
էճնէպիլէրէ միւրաճաաթ իթմէք-
լիքտէ տերքեար օլան մէճպուրիյ-
եէթ, մէմալիքտէ ուլում ու ֆիւ-
նուն վէ հիրֆէ ու սէնաաեինին նէ
տերէճէ կէրի գալմըշ օլտուղունու
անլաթմագտա տըր։»

Եիւտունիւ մուտրպ օլմաքլիէ Քէշը-
կէր պիր թէապիր տէ, թիւթիւն-
տէն մատտա հէր նէվ իհրաճաթքն
եիւզտէ պիր միրուրիեէ ըեսմինտէն
ավֆ օլունմասը տըր, պէօյլէճէ մէ-
մալիքի էճնէպիյեէ.յէ իհրաճ օլուն-
մագ իւզրէ իմալ օլունան եէրլի էմ-
թաասքնքն իմալը թէչվիդ, վէ հէ-
նուզ իլք ատրմարքնը պան պիր չօ-
ճուզ միսիլլու, հալի սէպավէթտէ
պուլունան թիւրքիա թիճարէթինին
թէվսիինէ մէտար օլունմուշ օյուր։

Եէրլի էմթաասը շիմտի, թէչվիդ
օլունաճագ եէրտէ, պիր չօգ միւշ-
քիլաթա օղրամագտա տըր.քի, միւշ-
քիլաթը մէպհուսէնին պաշլըճալա-
ըքնտան պիրի տէ, իշթէ պու եիւզտէ
պիր կէօմրիւք վերկիսի տիր։ Ֆա-
գաթ կէօրիւնիւշէ կէօրէ, հիւքիւ-
մէթի սէնիյեէ մէմալիքի էճնէպիյ-
եէյէ կէօնտերիլէն եէրլի իմալա-
թքնքն իհրաճքնը սէրպէսթ պրագ-
տըղընտա, պունտան քէնտիսինէ
պիւյիւք պիր մէնֆաաթ չէկաճա-
ղընա թէէմին օլմամըշ տըր. տահա
պունտան պիր միւտտէթ մուգատ-
տէմ, մէհաճիրիյնէ մուավէնէթ օ-
լունմագ իւզրէ, իհրաճաթ ըեսմի-
նին եիւզտէ իքիեէ չէգարըլմասը
թասավվուր օլունմաքմը, հէլէ քի
պու թասավվուր վիճուտ պուլուպ
տա, մէհաճիրլէրին սէֆալէթինէ
ուֆագ պիր մուավէնէթ իտիմէք
իչին, իհրաճաթ թիճարէթինէ,
սոնրա եէրլի տօլտուրուլամազ, պիր
զարար վերիլմէսի։

Կէօմրիւք իտարէսինին, կէրէք
ումումի սուրէթտէ թիճարէթէ, վէ
կէրէք խուսուսա թիճարանա
վէրտիկի միւշքիլաթ, վէ իտարէի
մէզքիւրինին գաչագ ճըլըզը մէնն
իտէմէմէսի տէ, վարիտաթը տէվ-
լէթէ խատարը քիւլլիեի մուճիպ օ-
լարագ, էմրի թիճարէթին կիւն-
տէն կիւնէ գուվվէթտէն տիւշմէսի-
նէ սէպէպ վերմէմէքտէ տիր։ Կէօմ-
րիւք իտարէսի քեամիլէն եէնիատէն
թէշքիլ օլունմաեընճա, թարիֆա-
լարքն թատաիլ ու իսլահը ֆայի-
տէսիզ վէ սէմերէսիզ գալանագ
տըր. գաչագ ճըլըզ սերպէսթճէ
իճրա օլունուպտա, մէճլիսլէրտէ
գաչագ ճըլարքն պէրտիյեէթի զիմ-
մէթինէ հիւքմ, վէ իւզերլէրինտէ
եամթաղանլար, վէ թիւֆէնկ պու-
լունան գաչագ ճըլարա գարշը սո-
բալար գուլլանմըշ օյմալարքնտան
լարը հապս իտիլմիքճէ, հիւքիւ-
մէթ կէօմրիւք ըեսմինի եիւզտէ
եկյզտէ չէզարտա, կէօրճէկկի
մէնֆաաթ ճիւզիյեէթ նէվինտէն
օլաճագ տըր։

Մ. Գէրթրամ թարաֆքնտան զա-
թը հազրէթի Շէհրիեարիեէ, վէ
Մ. Լանկ թարաֆքնտան տախի բու-
սումու սիթթէ իտարէսինէ թագ-
տիմ օլունան ըարօրթօլար պիր տէ-
ֆա կէօզտէն կէչիրիլէ, կիւմ-
րիւք իտարէսինին տատմի ինթիզա-
մքնքն տէրէճէսի, վէ գաչագ ճըլը-
զքն վարիտաթը տէվլէթէ նէ գա-
տար խատար վերմէքտէ օլտուղու,
անլաշըլըբ։ 1879 սէնէսինտէ, եա-
լքնըզ պիր վիլաեէթին բուսումթ
նէզարէթինտէն, 540 պին օղգա
թիւթիւն գաչըրըլմըշ տըր. տիկէր
պիր վիլաեէթտէ տէ 517,416 օղգա
թիւթիւն գայտարզ կէչիրիլմիշ, վէ
պինտէն ալէյհ խազինէի տէվլէթէ
հիչ պիր բէտմ վերիլմէմիշ տիր։
Մէմալիքին էն պիւյիւք թուզ մա-
տենի օլան, Գօշհիսարտան 799,170
օղգա թուզ գաչըրըլմըշ տըր։

Կէօմրիւք իտարէսի, գաչագ ճը-
լըզա գարշը հիչ պիր չէյ եաբմա-
մագտա տըր. գօլճուլարքն մուաշը,
զաթէն բէք աղ օլուպ, խուսուսիյ-
լէ բէք նիզամքզ սուրէթտէ տէ
թէէտիյեէ օլունուղունտան, պունլար
չօգ տէֆա գաչագ ճըլար իլէ
ուզաշզպ, օնլարա սուհուլէթ վեր-
մէքտէ տիրլեր։ Հաթթա գաչագ ճը-
լար իլէ ուզաշմըշ օլուպ, մալ գա-
չըրմալարքնա միւսատտէ իթմէք-
տէ օլտուղլարը էնտատէ տէրտէսթ
իտիլէն իքի գօլճուլարա, «Նի՞չուն,
գաչագ պիր մալի թութանա վերիլ-
էն եիւզտէ եէթմիշ պէշ ատիեէ-
տէն իսթիֆատէ իթմէք իսթէմէ-
տինիզ գտէ, պունա իրթիքապ իյ-
լէտինիզ» տէյի սիւալ օլունտուգ-
տա, մէրգուման «էկէր իտարէ պիզէ
եիւզտէ 75 ի վերսէ պիլէ, պունու
ճէօնթէ ճէօնթէ վէ էրէյի ուզուն
պիր միւտտէթ զարքնտա թէէմա-
եէ իտէճէք տիր. պիզիմ ալըզը-
մըզ եիւզտէ 25 իսէ հէմ բէչին տիր,
հէմտտէ հէր կիւն ալտպիմէքտէ-
եիզ» տէեուճէվտպ վերմիշլէր տիր։

Հիւքիւմէթի Սէնիեէ, էկէր թիւր-
քիանքն տէվլէր մալիյեէսինի պիր
միհվերի լաեըզտաա վազ իթմէք
իսթէր իսէ, կէօմրիւք իտարէսինին-
տէ սուսի հսթեմատքն մէննինէ, վէ
գաչագ ճըլըզ միրթէքիպլէրինին,
ճէզգաի սէզալարքնա չարբըլմալարը-
նա պիր սուբէթի մախասուսատ տիգ-
գաթ իյլէմէլի տիր. չինքի պու
օլմատըգճա մագսէտի մագսուտտա
վասըլ օլապիլմէք միւմքին տէյիլ
տիր։

(Մնացեալ)

ԻԶՄԻՏՏԷՆ ՄԷԹՈՒՊ

Իզմիտ, 28 ապրիլ 1882

... Միւէլլիֆ,

Իզմիտտէ պու կիւնլէրտէ պաղը
էսէֆ օլունտուր հալլէր զուհուր իյ-
լէմիշ տիր։ Պունլարքն պիրինճի վէ
պաշլըճասը պիր մէզարլըգ քէյֆիյ-
եէթի տիր.քի, Բումլար իլէ Երմէ-
նիլէր արասընտա էրէյլիճէ զբատի-
եէթի մուճիպ օլուեօր. չէօյլէ քի,
թա էվվէլտէն պէրու Երմէնիլէրին
էսկի մէզարլըզը աէնիր իւչ տեօրթ
տեօնիւմ խալի գալմըշ պիր արսա
պուլունմագտա օլուպ, եիկրմի սէ-
նէ գատար մուգատտէմ պունուն
քէնարքնտա պիր տէ ֆուրուն ին-
շա իթթիրիլմիշ իսէ տէ, պու կիւն-
լէրտէ պաղըլարը էթրաֆքնը պիլ
խթիճար զերը իթմէկէ պաշլաաբգ-
լարքնտա, Բումլար թարաֆքնտան
տավաեա զբեամ օլունարագ, «Օ
եէրտէ հազգքնզ եօգ, պիզ սէ-
նէտ իլէ մութաասրրքֆզ» տէնիլ-
մէկէ պաշլանըլմըշ, վէ հիւքիւմէթ
պիր տէ արզուհալ թագտիմ օլու-
նուպ, էթրաֆ չալըլարքնքն եըգըլ-
մասը թալեպ օլունմուշ տուր. միլ-
լէթիմիզ իսէ էվվէլ պէ էվվէլ տա-
վանքն բուլեթիյլէ, էկէր հազգ
Բումլարքն եէտինտէ իսէ մէզքիւր
չալըլարքն եըգըլմասը իճագ իթ-
տիկինի իտատա իթտիկինտէն,
մէսելէ պիր դաչ հանֆթալարտան
պէրու էօյլէճէ մուալլագտա գալ-
մըշ իսի։

Թարիխտէն պիր գաչ կիւն մու-
գատտէմ Բում միլէթի միլթէպէ-
բանքնտան պաղըլարքն, մութա-
սարրքֆ հազրէթլէրինէ կիտիպ եի-
նէ էթրաֆ չալըլարքնքն եըգըլմա-
սքնը թալեպ իյլէմէյէրի իւզերինէ,
միմմիլէյհտտանի էրմէնիլէր հազգ-
լը չէզգըլարքնտա զարարլարքը էս-
տենմէք իչին եէտրէրինտէն պիր սէ-
նէտ ալըպ, մէզքիւր չալըլարքն եը-
գըլմասքնը էմր իթմիշ, վէ պիր պին
պաշը իլէ, պիր եիւզ պաշը, օն օն-
պէշ նէֆէր զապթիեէ, վէ պիր
եատտամ տատան մէհհաճիրլէր մահէլ-
լի մէզքիւրէ կիտիպ, պու էմրի իճ-
րա իթմիշլէր տիր։

Շայեանը թէէոֆիֆ պիր խու-
սուսատա, պէլէտիեէմիզին չարշուեա
բէք եագքն պիր մահէլլատ պիր
սալխանէ ինչա իթտիրիպ գօեուն
քէսքիրմէկէ պաշլամասը խոխ մէզ-
քիւր սալխանէնին գօգուլարը,
պիւթիւն չարշուեա եաբըլմագտա,
վէ պու իսէ հալիյլէ սըհհէթի ամ-
մէեէ մուզիրը պուլունմագտա օլտու-
զունտան, էհալի պիր մահսէր իմզա-
լաեարագ չէհիր էմանէթինէ թագ-
տիմ իթմիշ վէ էմանէթի միւշարի-
լէյհատան մազարրաթը մէզքիւրուն
տէֆի իչին պիր գաչ էմրնամէլէր
կէօնտերիլմիշ, վէ սոնրատան պիր
միւհէնտիս իլէ, պիր տէ հէքիմ
կէօնտերիլիպ սալխանէնին պէր-
տէմիզ հավասընա թէաֆֆիւնիւ
մուճիպ օլտուղու թահգրգ գէլըն-
մըշ, վէ նիհաեէթ պու քերրէ պիր
մէմուրու մախսուս իղամ օլունա-
բագ, մէզքիւր սալխանէտէ գ.
եուն վէ գուզու քէսիլմէսի թահ-
թը մէճուլեէթէ ալընմըշ տըր։

Թէէոֆիֆ օլունուր քի, հալէ-
պէլէտիեէմիզ տիկէր պիր միւնա-
սիպ մահէլ թէտարիք իյլէմէսի-
կինտէն, երինէ գատապլար էվվէլ
կիպի տիր.քեանլարքնքն իչերինին-
տէ քէսմէքտէ, վէ պու իսէ տիկէր
պիր թարզ իլէ այնի մազարրաթքն
տէվամը մագամքնտա պուլունմագ-
տա տըր։

* * *

Շէհրիմիզ պէլէտիեէսինին պին պէ-
եիզ լիրա միգտար վարիտաթի
պուլունտուղու հալտէ, մէպլաղ
մէզպուրտան եէտի եիւզ լիրանը
ըէեիս, վէ քեաթիպ, վէ էմտա-
մատչարա սարֆ օլունտուղու տախ-
նազարը տիգգամը ճէլպ իյլեեէ-
ճէք պիր խուսուս։ Պելէտիեեէմիզի
էհալի իչին իթտիկի մէսարիֆ, ա-
իչին սենէվվի 320 լիրա միգտա-
պիր մէպլաղ օլուպ, չէշմէ վէ գա-
տըրքմարքն թամիրի մէսարիֆի տա-
եինէ էհալի թարաֆքնտան թէսմի-
եէ օլունմագտա տըր, պիրմէեիր-
քի էլլի զուրուշուն սարֆքնա տիգ-
գաթի իտիլմէք իչին եէթմիշ պէ-
զուրուշ պալըգ վերիլմէսի ճաեեի
օլապիլիր մի։

Շունու տա սէօյլէեէլիմ քի, մէ-
մալիքի մահրուսէսինին տիկէր թա-
[illegible] բաճ վերկիսի տա-
պույրտիրմուշ օլտուղու հալտէ, հէ-
նէ սէպէպ մէպնի իսէ, չէհրիմիզ-
տէ հալէա մէրի իլլ իճրա պու-
լունմագտա տըր։ Պու սէնէ պէլէ-
տիեէ թարաֆքնտան մէզքիւր վեր-
կի պէշ եիւզ էլլի լիրաեա իղթի-
զամ օլունմուշ տուր...

* * *

(220)

ԹՈՒՃՏԱՆ ԳԸԶԼԱՐ

լեեէրէթ,

—Պիր վէ եախօտ պիր պուչուդ-
սաաթա գատար արագանքն պանա
լիւզումու վար տըր... — պէնի
պուրատտա պէ.քլէմէ.քլիկէ հիմմէթ
իտէ՞ըմիսինիզ, — տէտի, — չիւրհէ-
սիզ... — Հայտէ.յինիզ կիտինիզ,
ֆագաթ էմրի պասիրէթ իւզրէ պու-
լունմագլըզը տա աղա խոթրքնըզ-
տան չըգարմամալըքնըզ...

—Ցիւչիւնիւզ էօնիւմէ, — տէտի
Ժան Բընօ Բէմի Եօմէնէ, — լաքին
սիզէ շիմտիտէն խոպէը վիրիրիմ
.քի, էկէրչի գաչըպ էլիմտէն դուր-
թուլմագլըզ նիյէթիյլէ, էն ուֆագ
պիր թէճրիպէեէ տախի չըգըշա-
ճագ օլուր իսէնիզ, պիրմիշ օլունուզ
.քի, անինտէ խբրսըզ տըր տէ.յի
պաղբրրրըմ, վէ սիզտէ անինտէ
տերտէսթ իտիլիրսինիզ...

Բէմի Եօմէն տուզաղա տիւշմիւշ
պիր թիլքի կիպի ութանարագ, վէ
պաշընը էօնիւնէ էկէրէ.ք, քէմալի
սիւքիւթ իւզրէ իթաաթ իյլէտի.

Գօրա էլինտէ.քի շէմատան իլէ
ըշըզ կէօսթէրտի, վէ Ժան Բընօ իլէ
Բէմի Եօմէն էվտէն ատիշարը չըգ-
տրգտան սոնրա, քէնտի տէգա-
բուեու գաբատը։

Բօչէ սօգաղընտան աշաղը ին-
տիլէր։

Բէմի Եօմէն էանայի բահտէ շէօյ-
լէ սէօյլէմէ.քտէ իսի,

—Նէ՞ գատար զարիպ պիր թէ-
սատուֆ... — իշթէ պիր իշ .քի,
պիւթիւն պիւթիւն թէբսինէ տէտ.
մէ.քտէ տիր... — ատապա լը Կօս
նէ օլմուշ տուր, — Ատապա օ տախի
պէնիմ կիպի էլէ՞մի կէշմիշ տիր, —
տէմէ.քտէ իսի քէնտու քէնտույէ։

Գօրանքն արապասը սօղաղքն
պաշընտա պէ.քլէմէ.քտէ իսի, —
մէզքիւր արապա պիր ատիլը պիր
գուբէ օլուպ, վէ ատիր իսէ զայէթ-
մէզքիւր արապա պիր ատիլը պիր
գուբէ օլուպ, վէ ատիր իսէ զայէթ-
լէ ալէա ճինտէն իսի։

Ժան Բընօ Բէմի Եօմէնի արա-
պաեա եիթի վերսի, վէ քէնտիսի
տէ եանընա օթուրտուղտան սոն-
ըրա, արապաճքեա լազըմ կէլէնի էմր
էյլէտի։

Արատան սալթ եարբմ սաաթ կէշ-
տի.քտէ, Բէմի Եօմէնին խաքեան
իթմէ.քտէ օլտուղու խանէնին էօ-
նիւնէ վասըլ օլտուրար։

Մէզքիւր խանէնին դաբուճուսու
եօգ իսի։

Բէմի Եօմէն արապատան աշաղը
լինտի, վէ պլուզունուն ալթընտան ի-
քի էնկէզ չըգարտը, պունլարտան
պիրի պիր մայմունճուգ օլտուղուն-
տան, կիտիպ խանէլէրի գաբուսու-
նու աշաը, վէ տիկէրի տախի պիր
շէմա օլտուղունտան եագտը, վէ
Ժան Բընօնուն էօնիւնէ տիւշէրէ.ք
գարանլըգ, նէճնաք, թէաֆֆիւն-
լիւ վէ մուրատար վէ չամուրլու պիր
եօլտան կէչէրէ.ք մերտիվէնտէն եօ-
գարը չըգտըլար։

Պէշինճի գաթա չըգարգտա մեր-
գում տուրտու.

—Իշթէ կէլտի.ք... — տէտի
եիւզինիւ Ժան Բընօեա տէօնէրէ.ք։

—Օտանըզ պուրատը՞ մը տըր։

—Էվվէթ։

Ժան Բընօ օլ հէնկեամտէ սաղ
էլինի ճէպինէ սօգարագ, բէվօլվը-
բընքն դունտաղընը թութմագտա
իսի։

102

Բէմի Եօմէն օտասը գարուսու-
նու պիր անտխթար իլէ աչմագ իս-
թէտի։

Մէզքիւր գաբու արգտաքնտան
քիրարլի օլտուղունտան աչըլմատը։

—Ֆի՞մ վար տըր իշէրտէ, — տէ-
յի սիւալ իթտի Ժան Բընօ,

—Էլ Կօս իշէրտէ օլմալը տըր...
— տէյի ճէվապ վերտի մէրգում
հայտուտ,

—Պատէհու քիլիտի զըրլատը...

—Է՛յ, հայտէ.յինիզ, քէնտինիզի
թանըթտըրըրզ քի աչըրլար, զի-
լա պէնիմ իշիմ վար տըր... —
տէտի Ժան Բընօ։

Բէմի Եօմէն գաբունուն գաշքնա
իւչ քէրրէ, քէնտի կիզլի իշարէթ-
լէրի մուճիպինճէ վուրտու, վէ իւչ
քէրրէ տախի էօքսիւրտու։

Օտանքն իշինտէն պիր տեապ սէ-
սի իշիտիլմէկէ պաշլատը։

—Սէ՞ն միսին, գօճա իհթիեար,—
տէտի իշէրտէն պիրիսի սօղուեարագ։

—Էվվէթ, պէնիմ, աշը վէր, հայ-
տէ։ —չափուգ...

Դաբու աշըլտը։

—Սէնին գուրթուլուպ տա կէլէ-
ճէկինի հիչ մէէմուլ իթմէ.քտէ տէ-
յիլ իսիմ. պէն տէ օլ գատար գօշ-
տում .քի, տատէթա նէֆէսիմ քէ-
սիլսի, պիրազ եաթպ ըահաթ ի-
տէճէ.ք իսիմ... — հէրնէ հալ ի-
սէ, հայտէ նաղլ իյլէ պագալըմ,
սէ՞ն նէ եարտքն, նա՞սըլ գուր-
թուլտուն... — տէտի մէրգում։

Էլ Կօս պու լազըրտըքնտա տէ-
վամ իյլէմէ.քտէ իլքէն, — Բէմի Եօ-
մէն արգասքնտա, բէվօլվը էլտէ
օլտուղու հայտէ, Ժան Բընօնուն տա-
խի պուլունտուղուն կէօրտիկիւն-
տէն, մէրգումուն լազըրտըքը ագ-
զընտա գալը։

—Ա՛, մէրգում արապ տըր... —
տէտի Էլ Կօս քէնտու քէնտույէ
վէ տիւշարը հէյլէթի օլարագ։

—Է՛վվէթ, արապ քէնտիսի տիր...
— վէ պիզ տէ մէրգումուն բէնչէ-
սինտէ պուլունմագտաեը. — պէն
քէնտիսինէ սէօզ վիրտիմ... վէ
իճրասքնտա տա պուլունմալըբզ։

Ժան Բընօ օտատան իշէրի կիրտի
վէ գաբուեու գաբատը։

—Հայտէ պագալըմ, — տէտի
մէրգում, — եիւզիկիւ չըգարընըզ,
սիզէ պէ.քլէեօրում։

—Շիմտի վերէճէկիմ տիր։

Բէմի Եօմէն պիր տօլտպ աչտը, —
— մէզքիւր տօլտպտան էսկի պիր
չիզտան ալտը, վէ մէզքիւր շիզտա-
նընն իչինտէն ատախի, .քէմալի տիգ-
գաթի իւզրէ պիր զազէթա բարչա
սընա սարըլարագ հըֆզ իսիմ-
օլտուղու հալտէ, մէզքիւր եիւզու-
կիւ չըգարտը։

Ժան Բընօ էլինի ուզաթտը։

Հալ պու .քի խբրսըզ օրատա պիր
ուսթալըզ չէվիրէրէ.ք մէրգումու-
գանտարրպ տա բարա գօբտմագ
իսթէտիկինտէն, .քէնտիսի էլինի
ուզաթմատը։

—Իշթէ իսթէտիկինիզ չէյ, —
տէտի մէրգում, — ֆագաթ, վէր-
մէզտէն էվվէլ սիզէ պիր գաչ լա-
գըրտըմ վար տըր...

—Պիլիրիմ նէ սէօյլէեէճէկինիզ
... — պէնտէն մուգապիլինտէ բար-
իսթէմէ.ք իսթէրսինիզ, էօյլէ տէ-
յի՞լ մի։

Էլ Կօս .քէնտի հարէ.քէթիյլէ մէր-
գումուն սէօյլէտիկինի թատաիգ ի-
տիպ, վէ Բէմի Եօմէն տախի կիւ-
լիմսէեէրէ.ք,

Եիւբհէսիզ օլարագ, էֆենտի-
պու եիւզիւկիւն սիզճէ պիյիս-
պիր գրյմէթ վէ էհէմմիյեէթի պու-
լունմագտա օլմալը տըր... չիմ-
.քի խահիշենիզտէն պէլլի տիր...
— պիզ պունու էլէ կէչիրեպիլմ-
իչին, խայլիճէ էմէ.ք զահմէթլի
չէ.քմիշիզ տիր... վէ հաթթա պի-
յիւ.ք թէհլի.քէլէրի պիլէ կէտ-
տրմըշըզաբը...

—Օլ պապտէ իթմիշ օլտուղու-
մուզ մէսարիֆլէր տէ պաչդա տըր
— պունուն մալի պիզէ չօղա օլմա-

Պու քէրբէ Նաֆիա նէզարէթի ճէլիլէսինտէն իրսալ պույրուլան պիր էմրնամէ մուճիպինճէ, Իզմիտէն էնգարէեէ գառար ինչա օլունաճագ չօսէ թարիղինին ամէլիյաթքնա նէզարէթ իյլէմէք իւզրէ պիր գօմիսիօն թէշէքքիւլ իյլէմիշտիր։ Թարիգի մէզպուրուն ամէլիյեաթքնա հէր քէս տէօրտէր կիւն մէճճանէն չալըշմաղա մէճպուր պուլունմագտա տըր։

* * *

Պաղչէճիք գարիեէսինտէ շիմտիեէ գառար նէ գայիմագամ վէ նէ տէ միւտիր պուլունմատըզը հալտէ, պու տէֆա մութասարրըֆ հագրէթլերինին էմրիյլէ, օրաեա տա պիր պէլէտիեէ շիպէսի քիչատ օլունմուշ, վէ Իզմիտ պէլէտիեէսի, աղալարընտան պիրի տէօրթ եիւզ ղուրուշ մաաշ իլէ Պաղչէճիկէ կէօնտէրիլմէկի կիպի, միւմահիլյհին մահեթինէ մահիեէ իլի եիւզեր ղուրուշ իլէ պիր քեաթիպ, վէ պիր տէ չավուշ թայեին օլունմուշտուր։

Պունլար Պաղչէճիկէ կիթտիքլերինտէ, իլք իշլերի, էթմէքճիլերի չաղրըպ եարըմշար լիրա բուխարթիյեէ թալեպ իյլէմէք օլմուշ տուր. էթմէքճիլեր կէլիպ մութասարրըֆ հազրէթլերինէ պիր արզուհալ թագտիմ իթմիշլեր իսէ տէ, արզուհալարը Իզմիտ պէլէտիեէսինէ հէվալէ պույրուլմուշ, վէ օրատան տա քէնտիլերէ «սիրտէն եարըմշար լիրա իսթէմիշ, չօղ իսթէմէմիշ, էսնաֆսընըզ վէրկինիզի վէրմէլիսինիզ» ճէվապը վէրիլմիշ տիր։

* *

Իզմիտտէ իտարէ վէ պիտաեէթ, մէճլիսլերի աղալարը եէնիտէն ինթիխապ օլունտուլար իսէ տէ, պիլմէեիզ նէ՝ սէպէպէ մէպնի, պէլէտիեէ աղալարը պէշ սէնէտէն պէրու մէմուրիյեթլերինէ տէվամ իթմէքտէ վէ իշլերինտէն պիրի իսթիֆա իթտիկինտէ, էհալինին գուլաբանա միւրաճաաթ իյլէմէեիպ, հէման քէնտիլեր պիրիսինի ինթիխապ իլէ եէրինի տօլտուրմագտա տըրլար. . . * * *

ՏՕՊՐՈՒՃԱ. ԷՄԼԱԳԸ ՀԱԳԳԸՆՏԱ ԳԱՆՈՒՆ ՏԸՐ

(Տէնէէ Նէուեէդպէրէ պուէբէ էէ էէՐՈ)

ԻՌԻՆՃԻ ՖԱԱԼ ԱՇԱՐԸՆ ԻՇԹԻՐԱՍԸ, ՎԷ ԳԱԹԻԷՆ ՍԱՀԻՊԻ ՄԻԻԼՔ ՕԼՄԱՆԸՆ ՈՒՇՈՒԼԻ ՊԷՏԱՆԸՆՏԱ ՏԸՐ

Օն պիրինճի մատտէ — արազիտէն ալընան աչար, իշթիրա թարիգի իլէ լաղվ օլունմուշ տուր, պու սուրէթլէ արազի մութասարրըֆլարը շիմտիեէ գառար թասարրուֆ իթտիքլերի թարլալարը հագգը թէմիլքի գաթխինի խոթիհսալ իտէրլէր։

Օն իքինճի մատտէ — Պէտէլի իշթիրա, օն պէշ սէնէտէ իյֆա օլունմագ իթիպարբյլա պիր հէրբ (եէնի) իշին, իլք պէշ սէնէտէ սէնէվի իւշ ֆրանգ, վէ տիկէր օն սէնէտէ օէնէվի տէօրթ ֆրանգ տըր։

Պէտէլի իշթիրա այրըճա բէշին տէֆաթէն իյֆա օլունուր իսէ, պիր կէօնա ֆաեիզ թէնգիլ օլունմագսըզըն գապուլ իսիլէճէք տիր։

Օն իւշիւնճիւ մատտէ — Պէտէլի իշթիրանըն իյֆասը, իշպու գանունուն իլմը սէնէսինտէն պէտ իտիպ. հէր սէնէ սեպտէմբեր տեբընն իպթիտասընտա թէսվիեէ օլունաճագ, վէ պունուն սուրէթի խթիհսալը էմվալը միրիեէ թահսիլի գանունունա թէվֆիզէն իյֆա գէլընաճագ տըր։

Օն տէօրտինճի մատտէ — Հագգը իշթիրաեբ իւշ սէնէ իյֆա իթմէեէնլէր, միւլք իւզերինտէ օլան հագգլարընը, տէվլէթին մէնֆաաթքնա օլարագ, զայ իտէճէքլէր տիր, վէ պունլարընը էվվէլճէ վուգուշ պուլան թէէտտիեաթընը ըէտատինի խթիտաեա սէլահիյեէթլէրի օլմամեաճագ տըր։

Օն պէշինճի մատտէ. — Աշարը իշխիրա օլունան արազի հայվանաթքնա մէվզու ըէտմ, լաղվ օլուն, մուշ տուր։

Իշթիրա օլունաճագ օլան իշպու արազիտէն, պէշ սէնէ էմվալ վէրկիսի ալընմատեաճագ տըր, ֆագաթ միւրէթթիպաթը խուսուսիյեէլերի իշին, սանճագ վէ նահիեէ մէրիյեէթ իւլ աէքեամ օլան գավանիյին մուճիպինճէ, իշթիրա օլունան արազիեէ հէր սէնէ տէվլէթէ սեիտ մէպալիզին եիւզտէ օնու տէրէճէսինտէ պիրեր վէրկի թէհամմիւլ իտէպիլէճէքլեր տիր։

ԻԻԶԻԻՆՃԻԻ ՖԱԱԼ ՏԷՎԼԷԹԻՆ ԷՄԼԱՔԸ ՎԷ ՊՈՒ ԷՄԼԱՔԸՆ ՍՈՒՐԷԹԻ ՖԻՐՈՒԽԹՈՒ ՊԷԵԱՆԸՆՏԱ ՏԸՐ

Օն ալթընճը մատտէ. — Աթի իւզիքը էմլագ, հալէն վէ իսթիդպալէն տէվլէթին էմլագը մութլագ սարը տըր։

(Ա) 11 ապրիլ սէնէ 1877 թարիխնտէն էվվէլ, տէվլէթի Օսմանլեէնին մալի պուլունմուշ օլան քեաֆֆէլի արազի վէ մուսագզոֆաթ։

(Բ) Իշպու գանուն մուճիպինճէ նահիեէլերի թէրք օլունաճագ օլան վէ քէզալիք պու գանունուն հիւքմինճէ թէտագզ ու զապուլ օլունաճագ սէնէտաթի իլէ, էշխաս թասարրուֆունտա պուլունանլարտան մատտա պիլ ճիւմլէ օրմանլար։

(Գ) Քեաֆֆէլի մէտտին։

(Դ) Կէօլլեր, պալըգ կէօլլերի, սու ճէտվէլլերի, վէ հէր նէվ պալըգ սէյտկեաճարը։

(Ե) Օնունճու մատտէտ ղիքը օլունան քեաֆֆէլի արազի։

Օն եէտինճի մատտէ. — Էմլագ իտարէսի մախսուսէն թայեին օլունաճագ միւհենտիսլեր մարիֆէթիլէ, էհալիեէ այիա օլան արազիյի էօլչտիրիլիպ, վէ տէվլէթէ միթէալիգ օլան արազիտէն աեբրըզ, սինօրլար վազըյա թահալիա (հուտուտունու թայեին իթմէք) իտէճէք տիր։

Պունլար իշին եաբբլաճագ բլանլարընը պիրեր սուրէթի, միւթալիգ օլուսգլարը նահիեէ վէ մութասարրըֆլարտա պըրաղըլըպ, տըզլարը էմլագ իտարէսինտէ հըֆզ օլունաճագ տըր։

Օն սէքիզինճի մատտէ. — Էօթէտէ պէրուտէ միւթէֆէրրիգ պուլունան թարլալարընը եէրինէ իմքանը տէրէճէսինտէ եէքբարէ օլաբագ, պիր հիսսէ թարլա վէրիլէճէք, վէ պու սրրատտա արազինին էճնասը միւխթէլիֆէսի օլուսղու, հիսապա գօնուլաճագ տըր։

Օրմանլար իշինտէ այրը պուլունան թարլալար տախի, օրմանլարընը խարիճինտէ տիկէր թարլալար իլէ միւպատէլէ գըլընաճագ տըր։

Օն տօղուզունճու մատտէ. — Էհալի հայվանաթընը հէր նէվ մէճբալարտան վէ սու պիրիքինթիլերինէն էրվա իտէպիլիպ, թարլալարընը թահտիտի միւնասիպէթիյլէ, պու սէլահիյեէթէ հիչ պիր կէօնա մինմանէթ իյդա օլունամատեաճագ տըր։

Եիկիրմինճի մատտէ. — Նէվահիի գարէվվիեէտտէ, վէ մէվճուտ քիչիք քէօյլերտէ, վէ տէվլէթին քէնտի արազիսի իւզերինէ ինչա իտէճէկի գարիեէլերտէ, քէօյ մէյտանլըզը վէ մէզարլըզը իշին քիֆաեէթ իտէճէք միգտար եէրլեր թախսիս օլունաճագ տըր։

Պիչիք քիչիք քէօյլերին հէր պիրինէ նիհաեէթ օն հէքտար գառար պիրեր մահէլլ քէօյ մէքթէպի իշին մէճճանէն թէրք իտիլէճէք տիր։

Քէզալիք հէր պիր գարիեէյէ մէճճանէն օն հէքտար արազի թէրք օլունուպ, պունուն հասըլաթը քիլիսէնին վէ եա ճամինին մէսարիֆինէ զարշըլըգ օլաճագ տըր։

Եիկիրմի պիրինճի մատտէ. — Նէվահիի պէլէտիյեէնին տաեիրէեի մուհիթէսի թաշտան ալէամէթլեր վասըթասըյլա թայեին օլունաճագ, վէ էլհալէթիս հէզիհի թասարրուֆ օլունան մահէլլերին հուտուտունա հէնտէքլեր գազըլաճագ տըր։

Մահէզա տահա վասի պիր տաեիրէեէ իհթիեաճը կէօրիւլճէճէք օլան գասապալար իշին, նիհաեէթ իւլ նիհաեէ լաղըմ կէլէն արազի հիւքիւմէթ թարաֆընտան թէնսիպ օլունաճագ ուրէթէ կէօրէ մէճճանէն, վէ եախսա պէտէլիյլե տէվլէթի մալի օլան եէրլէրտէն թախսիս ու իթա օլունաճագ տըր։

Եիկիրմի իքինճի մատտէ. — Մէվճուտ վէ եախսա պատէղին ինչա օլունաճագ գուրատտա, մէյտանլըզ իշին վիրիլճէք եէրլէրտէն մատտա, գապիլի թախսիս արազի օլան եէրլէրտէ, էհալինին միգտարը իթիպարբյլա, տատամ պաշընա նիհաեէթ պիր հէքթարլըզ գառար քէօյիւն եանընտա արազի թային վէ մէճճանէն թախսիս գըլընաճագ տըր։

Եիկիրմի իւչիւնճիւ մատտէ. — Քէզալիք Օրման պուլունան մահէլլերտէ տախի, հէր պիր նահիեէի գարէվվիեէտէ, խանէ պաշընա պիր հէքթար իթիպարբյլա պիր մըգտար օրման թայեին ու թախսիս իտիլճէք տիր։

Օրման օրմանան մահէլլերտէ միգտար խալի արազի մէճճանէն թէրք օլունաճագ տըր. պուրաեա տէվլէթին օրման իտարէսի մէմուրլարընը թահթը նէզարէթինտէ օրմագ, վէ լաղըմ կէլէն թօխումլար պունլար թարաֆընտան իթա օլունմագ իւզրէ, էհալի նահիեէ աղաճ զարսընա (տիքմէք) մէճպուր օլաճագ տըր։

Եիկիրմի տէօրտինճի մատտէ. — Պուզաղըլըք, վէ օրման, վէ եախսա օրման դարս օլունմագ իւզրէ թախսիս օլունան արազի, հալէն վէ աթիէն նահիեէնին մալի օլուպ, պունլար հիչ պիր վազըթտա, վէ հիչ պիր սէպպէպ սաթըլմամեաճագ. վէ մէվզու թախսիսլերի տախի թաղեիր օլունմամեաճագ տըր։

Եիկիրմի պէշինճի մատտէ. — Տէվլէթէ գայան արազի սաթըլապիլիր։

Եիկիրմի ալթընճը մատտէ. — Եիկիրմի իքինճի, վէ եիկիրմի իւչինճիւ մատտէլէրտէ պէեան օլունան արազինին էթրաֆընտա էմլաք իտարէսի, իւչ հէքթարտան օն հէքթարա գառար եէրլեր թախսիս իտիպ սաթըզա չըգարաճագ, վէ իշպու արազի հիւքիւմէթին բուխարթըյա եէնի գարիեէ, վէ քիչիք քէօյլէրէ կէլիպ, իսքեան իթմէք իսթեեէն էհլի զիրաաթա պիթ թէրճիհ սաթըլաճագ տըր։

Եիկիրմի եէտինճի մատտէ. — Տիկէր արազի օն հէքտարտան պին հէքտարտ գառար բարչա բարչա ֆիրուխթ օլունաճագ տըր։

Եիկիրմի սէքիզինճի մատտէ. — Սաթըլաճագ արազինին ֆիեաթը, պէհէր հէքթար իշին սէնէտէ ալթըշար ֆրանգտան օնպէշ սէնէտէ իյֆա օլունմագ իւզրէ տօգտան ֆըրանգ օլուպ, էկէր թէմամէն բէշին օլարագ վէրիլիր իսէ, սէքսէն ֆըրանգա թէնգիլ իտիլէճէք տիր։

Պէհէր հիսսէսի եիւզ հէքթարը միւթէճավուզ օլան արազի պիլ միւգաեիտէ սաթըլըր, վէ միւգաեիտեեէ պէհէր հէքթար իշին սէքսէն ֆրանգտան պաշանըլըր։

Եիկիրմի տօղուզունճու մատտէ. — Տօպրուճատա իսքեան իտէճէք զիրաա ֆամիլեալարը իշ սէնէ քեաֆֆէի թէքեալիֆտէն մուաֆ տըր։

Եիկիրմի սէքիզինճի մատտէտ պէեան օլունան պէտէլի արազինին իյֆասը, իշպու իշ սէնէ միւտտէթին խթիամընտան սոնրա պէտ իտիր։

Իշպու ֆամիլեալարա էպնիյէ իշին իզթիզա իտէճէք էտէվաթ, էմրազ տայիրէսի թարաֆընտան մէճճանէն վէրիլիր։

Օթուզունճու մատտէ. — Օն պէշ սէնէ միւտտէթ իշինտէ էմրագը դարը մէնգուլլի գարէվվիեէ, տէվլէթտէն վէ նահիեէտէն, վէ եախսա եինէ նահիեէ էհալիսինին թարլասը օրմանանլարընտան պաշգա քիմսէեէ սաթըլմամըզ։ Եիկիրմի պէշ հէքթարտան գիեատէ արազիեէ մութասարրըֆ օլանլար, մէզքիւր եիկիրմի պէշ հէքթարտան ֆազլասընը թէմամընը, վէ եախսա պիր գէսմընը իշպու գանունուն իքինճի մատտէսինտէ մուհարրէր չէրայիթի հայիզ օլան քէսանա սաթապիլիրլեր։

Օն իքինճի մատտէտ պէեան օլունան պէտէլի իշթիրա թէմամէն էտա օլունունճաեա գառար, հիւքիւմէթին իզնի օրմանարագ արազիի միրիեէ սաթան օլուր իսէ, պէյ գապուլ տէյիլ տիր։

Օթուզ պիրինճի մատտէ. — Մէճլիսի վիքէլանըն բուխարթը օլմագոբզը հիչ քիմսէնին պիրա ֆամիլեալարը ճէլպ ու իսքեան իթմէկէ հագգը եօգ տուր։ Զիրա իսքեանընա ճէվազ վերճէք չէրաեիթին գանունու էսասընին հուտուտու տայիրէսինտէ թայեինի սէլահիյեէթի մէճլիսի վիքէլաեա այիտ տիր։

(Թարիխի իլան) 31 մարտ, 1882

. . . Խմբագրապետ,

Յառաջիկայ կիրակէ մայիս 2 Սեբաստիոյ առաջնորդ Դեր. Տ. Պետրոս Ս. արքեպիսկոպոս հանդերձեալ է Ս. Պատարագ մատուցանել և քահանայ ձեռնադրել զտիրացու Մարգար Ղուլթիկի Վանիկ գիւղի վրայ որ ի Բաղէշ։

Ուստի ի գիտութիւն բարեպաշտ ազգայնոց հաճեցէք հրատարակել զներկայս և ընդունիլ կանխաւ խորհրդոյս շնորհակալիքը։

Մնամք յարգանօք

Ի դիմաց Թաղ. խորհրդոյ

Ատենադպիր Ատենապետ

Կրպտ. Յովհաննէսեան Խ. Յ. Սարգսեան

28 ապրիլ, 1882

ի Ս. Յակոբ եկեղեցի

Գասբմ-բաշա

ԻԼԱՆԱԹ

ՊՈՒՐՍԱՏԱ ՍԷՏՏ-ՊԱՇԸՆՏԱ ԼՕԳԱՆԹԱՑԻ ՈՒՄՈՒՄԻՑԻ ՕՍՄԱՆԻ

Պուրսատա Սէտտ-Պաշընտա վագը Ֆընտըք Պօղոս վէ շէրիքի Մկըրտիչ Մուրատեան էֆէնտիլէր պիր միւքէմմէլ լօքանթա քիչատ իթմիշ օլուպ, կէրէք եէմէք, կէրէք եաթագ, վէ կէրէք լէվազիմաթը այիրէ տէ քէմալի տէրգամ վէ զայրէթ իճրա օլունարագ, թէշրիֆէ բաղպէթ պուեուրան ղէվաթըն հէր վէճճ իլէ հօշնուտ վէ մէճմու, գալմալարընա չալըշրլաճաղը կիպին ֆիեաթընճա տախի միմքին օլտուղու մէրթէպէ էհվէնիյեէթ կէօսթէրիլէճէկի, էհալինին մալիմաթը օրմագ իւզրէ իլան օլունուր։

—

Մ. Զարիֆի Եօրկաքինին Նուրի բաշա զիմմէթինտէ պա իլամը շէրի ալաճաղը օլան մէպալիղի մալիմէնին թէսվիյէսի զըմնընտա մէրհուն օլուպ, վէքեալէթի տէվրիյէ իլէ ֆիրուխթի մահքիմ պուլունան իսկիւտարտա Իպրահիմ աղա մահալլէսինտէ Գօշու եօլու ճատտէսինտէ վագը 37 նիւմէրօլու, տէրունինտէ քէօշկիւ միւշթէմիլ պիր զըթա պաղ իլէ, բիշկեահընտա վագը Եիկիրմի պէշ վէ Եիկիրմի սէքիզինճի մատտէտ պէեան օլունան պէտէլի արազինին իյֆասը, իշպու իւչ սէնէ միւտտէթին խթիամընտան սոնրա պէտ իտիր։

Իշպու ֆամիլեալարա էպնիյէ իշին իզթիզա իտէճէք էտէվաթ, էմրազ տայիրէսի թարաֆընտան մէճճանէն վէրիլիր։

Օթուզունճու մատտէ. — Օն պէշ սէնէ միւտտէթ իշինտէ էմրագը դարը մէնգուլլի գարէվվիեէ, տէվլէթտէն վէ նահիեէտէն, վէ եախսա եինէ նահիեէ էհալիսինին թարլասը օրմանանլարընտան պաշգա քիմսէեէ սաթըլմամըզ։ Եիկիրմի պէշ հէքթարտան գիեատէ արազիեէ մութասարրըֆ օլանլար, մէզքիւր եիկիրմի պէշ հէքթարտան ֆազլասընը թէմամընը, վէ եախսա պիր գէսմընը իշպու գանունուն իքինճի մատտէսինտէ մուհարրէր չէրայիթի հայիզ օլան քէսանա սաթապիլիրլեր։

Օն իքինճի մատտէտ պէեան օլունան պէտէլի իշթիրա թէմամէն էտա օլունունճաեա գառար, հիւքիւմէթին իզնի օրմանարագ արազիի միրիեէ սաթան օլուր իսէ, պէյ գապուլ տէյիլ տիր։

Օթուզ պիրինճի մատտէ. — Մէճլիսի վիքէլանըն բուխարթը օլմագոբզը հիչ քիմսէնին պիրա ֆամիլեալարը ճէլպ ու իսքեան իթմէկէ հագգը եօգ տուր։ Զիրա իսքեանընա ճէվազ վերճէք չէրաեիթին գանունու էսասընին հուտուտու տայիրէսինտէ թայեինի սէլահիյեէթի մէճլիսի վիքէլաեա այիտ տիր։

(Թարիխի իլան) 31 մարտ, 1882

ԻՍԿԷՆՏԷՐՈՒՆՏԱ ՅԱԿՈԲ ՔԷՇԻՇԵԱՆ ՎԷ ՍՈՂՈՄՈՆ ՄԱՐԻՆԵԱՆ ՇԻՐՔԷԹԻ

Միւմահիլյհիւմ էֆէնտիլեր շէհրի մէզքիւրտէ տէնկ գօմիսիօնճուլուղույլա իշթիզալ իթմէքտէ օլուպ, վաքօրա մալ եիւրլէմէք, վէ կէրէք պունլարընը կէօմրիւքճէ իշլէրինի թէսվիյէ իթմէք, կէրէք գաթրընը վասթասրյլա անատօլունուն հէր թարաֆընա մալ եօլամագ խուսուսլարընտա էսհէր ճիհէթ միշթէրիլերին մէնֆէաթինի կէօզէթմէքտէ օլատուգլարընտան, Իսկէնտէրունճա իշլէրինի քէնտիլէրէ հէվալէ իյլեեէն զէվաթընը հէր հալտէ մէճճուն օլմալարընա չալըշճագլար տըր։

—

Էմլաքը հիւմաեունատան, Գապաթաշ մէյտան մահէլլի, իշպու տօգտան սէքիզ սէնէսի մայիս իսթիտասընտան իթիպարէն, իլքի սէնէ միւտտէթ, վէ սէնէվիսի ալթը եիւզ էլլի լիրա պէտէլ իճար իլէ թալիպի էօհտէսինտէ օլուպ, չէհրի հալը բու մինին երկիրմի սէքիզինճի չարշէնպիհ կիւնիւ գարարը գաթիսի վերիլէճէկինտէն, զամ իլէ խթիճարէ թալիպ օլանլարընը եիւզ միրա տէֆտէրը ագճէսի պէս խթիհսապ, եէվմի մէզպուրէ գառար բազար վէ չարշէնպիհ կիւնլէրի, խազինէյի խասսայի շահանէտէ հէյեէթի իտարէյէ կէլմէլէրի։

48 նիսան 21 4—4

—

ԷՎԳԱՖԸ ՀԻՒՄԱԵՈՒՆՏԱՆ

Պունտան էվվէլ, էլմինէյի միխթէլիֆէ իլէ նէշր ու իլան գըլընան զաղէթալարտա, 1295 սէնէյի մալկսի զայէթինէ գառար սաթըլմամեան հիսսէլի մէնազիլ վէ ագարաթըն, խազինէյի էվգաֆը հիւմաեունուն 1297 սէնէսի զայէթինէ գառար, էվգաֆը հիւմաեան մուհասէպէյի սումումիյեէ միւտիրի բիեասէթի թահքընտա միթէշէքքիւլ գօմիսիօնը մախսուսունատան մուսատտագ տէյեունաթը սահիհէսինտէն օլուպ, թէէտիյեէ օլունմամեան, վէ իլանաթը մէպհուսէնին սէրլէվհաբընտա պէեան օլունան պօրճու իլէ պիլ միզաեիտէ ֆիրուխթի միւգթէզայի իրատէյի այիյեէտէն օլմազլէ, պու գապիտէն օլան հիսսէլի մէնազիլ վէ ագարաթըն, պէր մուճիպի նիզամ սօն իլանը մայիսին իւչիւնճիւ բազար իրթէսի կիւնիւ օլտուղունատան, մէզքիւր իլանտա մուհարրէր մէնազիլ վէ ագարա թալիպ օլան զէվաթըն, եէտէրինտէ քէնտի նամընա օրմաեան գօչան վէ սուրէթլէրի, էվվէլա, եանի շէհրի նիսանընն երկիրմի սէքիզինճի ճիհարշէնպիհ կիւնիւ, գօմիսիօնը մախսուսունա իրաեէ վէ թաստիգ վէ ճիրօ իթտիրմէլերի, վէ պունտան պէօյլէ սուրէթ վէ գուբօն իլէ սաթըլաճագ մահրուրթ սուրէթ վէ գուբօնլարընը մուամէլաթընընը իճրասընա, ճիհարշէնպիհ կիւնլէրի թայեին գըլընաճաղը հասէպկիյէ, ճիւմլէնին մաալիւմի օրմագ իւզրէ իլան ու իխթար գըլընը։

1298 նիսան 26 2—3

Պուտան էվվել, էվրագը հավատիս իլէ իլան գելընդրը վէճհլէ, 1295 սէ-նէյի մալիյէսի զայէթինէ գատար սա-Թրլամաեան հիսէլի մէնազիլին, խա-զինէյի էվգաքը հիւմաեունուն 1297 սէ-նէսի զայէթինէ գատար, խալինէյի միւշարիէյհատա միթէչէքիւլ գոմիսիո-նը մախսուսունան մուսատտագ տեյ-եունաթը սահիհէսինտէն օլուպ, թէե-տիյեէ օլունմաեան մէէմուրին, վէ միւ-թեգաիտին վէ չըրագըզ, ճէվամի, վէ խայրաթը սայիրէ խատէմէսի, վէ տուա-կիւյ վազայիֆի, վէ թամիրաթ վէ մէ-սարիֆաթը գուբօն վէ սուրէթլէրիյլէ իրատ վէ մասրաֆ վէճհլէ ֆիրուխթի, վէ չու գատարքի, հիսէլի մէնազիլ մահկուլաթընը, հիսէտարլարը նիզամը-նա թէվֆիգ, մուամլէյի թատիլիյ-եէ իհրասըյլա, մուաճիլէսինի նագտէն ի-թա իտէրլէր իսէ, պունլար հագգընտա նիզամընա թէվֆիգ մուամլէյ օլունմասը, միւգթեզայի իրատէյի ալիյեէտէն օլ-մաղլէ, պու գապիտէն օլան, վէ զիր-սէ էսամիսի մուհարրեր պուլունան հիս-սէլի մէնազիլին, պին իքի եիւզ տօգսան սէքիզ սէնէսի նիսաբընին պէշինճի բա-զար իրթէսի կիւնիւնտէն իթիպարէն, մահկուլաթ իտարէսինտէ միւզայիտէլերի իճրա գելընճաղընտան, թալիպ օլանլարընը, մաթլուպաթ սէնէտլերինի, էվ-վէլճէ գոմիսիոնու մէզքիւրէ իպրազ, վէ թաստիգ իթտիրտիքտէն սոնրա, իտարէյի մէզքիւրէեէ միւրաճաաթ իթմէլերի, իւչ տէֆա իլան գելընմըշ իտի. չէհրի մէզ-քիւրուն, եիկիրմի ալթընճը բազար էր-թէսի կիւնիւնտէն իթիպարէն, սէնէյի մէրգումէ, մայիսին իւչիւնճիւ բազար իրթէսի կիւնիւնէ գատար, պիր հաֆ-թա թէքրար միւզայիտէլերի իճ-րա գելընճաղընտան, թալիպ օլանլա-ըն, մաթլուպաթ սէնէտլերինի էվվէլճէ գոմիսիոնու մէզքիւրա իպրազ, վէ թաս-տիգ իթտիրտիքտէն սոնրա, չէհրի մայի-սին իւչիւնճիւ բազար իրթէսի կիւնիւ, սաաթ ալթըտան օնա գատար, հուզուր-ու նէզարէթտէ իճրա օլունաճաղ միւ-զայիտէտէ պուլունմալարը լազըմ կէ-լէճէկկի, վէ իրթէսի սաբը կիւնիւ տա-խի, եիւզտկ պէշ վէ տահա զիեատէ զամ-վուգու պուլուր իսէ, գապուլ իտիլէրէք, անտէն սոնրա Պապը Սալիեէ արզ ու իս-թիզան գելընճաղը, տէօրտիւնճիւ տէ-ֆա օլարագ զաթիլն իլան ու իխթար օ-լունուր։ (¹)

.. 38 .. 4000, Մահէլլէյի մէզքիւրէ, իսամ վէ միւէզինլէրինէ մէչրուԹէ, Սուլ-թան Սէլիմ գուրպինտէ, տէպպախ Եօ-նուս մահէլլէսինտէ, տէպպախ Եօնուս ճատտէսինտէ թէրպիէն սէքսէն զիրա ար-սատա մէպնի, իւչ օտա վէ պիր սուֆա վէ պիր գուեու։

.. 8 .. 20000, Տէսթէրէճիզատէ Մէհ-մէտ էֆէնտի վագֆընտան, Գասրմ բա-շատա Ֆիւչիւք Բիեալի մահէլլէսինտէ, հաճի Սիւլէյման Տէտէ սօղաղընտա, թէրպիէն եկթմիշ զիրա արսատա մէպնի իւչ օտա վէ պիր սուֆա վէ պիր գուեու վէ եիկիրմի զիրա պաղչէյի միւշթէմիլ ախշապ պիր պապ մէնզիլին նըսֆ հիս-սէսի։

.. 1 .. 50000, Տար իւլ սաատէ ա-զասը էսպագ Մէրճան աղա վագֆընտան վէզնէ ճիւէրտէ, Ճամճի Ալի մահէլլէսին-տէ, Պէյիր աղա սօղաղընտա, թէրպիէն պին պէշ եիւզ սէքսէն զիրա արսատա մէպնի գըրդ իւչ օտա վէ ալթը սուֆա վէ տէօրթ գուեու վէ տէօրթ պին զիրա պաղչէ վէ պիր համամ վէ պիր ախոր վէ պիր թաշ օտա վէ պիր սարընբը միւշ-թէմիլ ախշապ պիր պապ գօնաղին պէշ հիսսէ իթիպարի իլէ պիր հիսսէսի։

.. 7 .. 6250, Նէֆսը հարէմէյն վէ Շեմսը բահսար խաթուն վէ Մահպուպէ խաթուն էչհաճ Իլիաս վագֆիրընտան Ֆիւչիւք Մուսթաֆա բաշատա Մօնլա Խիսրէվ մահէլլէսինտէ, Գուեու սօգաղընտա, թէրպիէն իւչ եիւզ էլի զիրա արսատա մէպնի, օն իքի օտա, վէ իքի սուֆա վէ պիր գուեու վէ էլի զիրա պաղչէ վէ խարապ համամը միւշթէմիլ, ախշապ պիր գօնաղին բուպ հիսսէսի։

.. 1 .. 4000, Սէրայը չէմմի բէհ-սար խաթուն վագֆընտան քիւչիւք Մուս-թաֆա բաշատա, Մօնլա Խիսրէվ մա-հէլլէսինտէ, Գուեու սօգաղընտա թէր-պիէն տօգսան զիրա արսատա մէպնի, իւչ օտա վէ պիր սուֆա վէ պիր գու-եու վէ չէհրի օթուզ ղշ քիրալը ախշապ պիր պապ մէնզիլին նըսֆ հիսսէսի։

.. 41 .. 3200, տէֆթէրտարը էս-պագ Մէհմէտ Ամճի էֆէնտի վագֆընտան, Գասրմ բաշատա, Գուլագսըզ Ահմէտ գաբտան մահէլլէսինտէ, Գուլ-ագսըզ ճատտէսինտէ թէրպիէն իքի եիւզ զիրա արսատա մէպնի, ալթը օտա վէ իքի սուֆա վէ պիր գուեու վէ իւչ եիւզ զիրա պաղչէյի միւշթէմիլ ախշապ պիր պապ մէնզիլին նըսֆ հիս-սէսի։

.. 42 .. 6250, Ֆաթմա խաթուն պինթի Շազլը վագֆընտան, Էյրի-Գա-բու զուրպինտէ Ահմէտ պէյ մահէլլէսինտէ Շիշէխանէ ճատտէսինտէ, թէրպիէն վէ թահմինէն եիւզ եկկիրմի զիրա արսատա մէպնի, պէշ օտա վէ պիր սուֆա վէ պիր գուեու վէ իւչ եիւզ զիրա պաղչէյի միւշ-թէմիլ ախշապ պիր պապ գօնաղին պէշ հիսսէ իթիպարի իլէ պիր հիսսէսի։

.. 7 .. 6250, Նէֆսը հարէմէյն վէ Շեմսը բահսար խաթուն վէ Մահպուպէ խաթուն էչհաճ Իլիաս վագֆիրընտան Ֆիւչիւք Մուսթաֆա բաշատա Մօնլա Խիսրէվ մահէլլէսինտէ, Գուեու սօգաղընտա, թէրպիէն իւչ եիւզ էլի զիրա արսատա մէպնի, օն իքի օտա, վէ իքի սուֆա վէ պիր գուեու վէ էլի զիրա պաղչէ վէ խարապ համամը միւշթէմիլ, ախշապ պիր գօնաղին բուպ հիսսէսի։

.. 1 .. 4000, Սէրայը չէմմի բէհ-սար խաթուն վագֆընտան քիւչիւք Մուս-թաֆա բաշատա, Մօնլա Խիսրէվ մա-հէլլէսինտէ, Գուեու սօգաղընտա թէր-պիէն տօգսան զիրա արսատա մէպնի, իւչ օտա վէ պիր սուֆա վէ պիր գու-եու վէ չէհրի օթուզ ղշ քիրալը ախշապ պիր պապ մէնզիլին նըսֆ հիսսէսի։

.. 41 .. 3200, տէֆթէրտարը էս-պագ Մէհմէտ Ամճի էֆէնտի վագֆընտան, Գասրմ բաշատա, Գուլագսըզ Ահմէտ գաբտան մահէլլէսինտէ, Գուլ-ագսըզ ճատտէսինտէ թէրպիէն իքի եիւզ զիրա արսատա մէպնի, ալթը օտա վէ իքի սուֆա վէ պիր գուեու վէ իւչ եիւզ զիրա պաղչէյի միւշթէմիլ ախշապ պիր պապ մէնզիլին նըսֆ հիսսէսի։

.. 42 .. 6250, Ֆաթմա խաթուն պինթի Շազլը վագֆընտան, Էյրի-Գա-բու զուրպինտէ Ահմէտ պէյ մահէլլէսինտէ Շիշէխանէ ճատտէսինտէ, թէրպիէն վէ թահմինէն եիւզ եկկիրմի զիրա արսատա մէպնի, պէշ օտա վէ պիր սուֆա վէ պիր գուեու վէ իւչ եիւզ զիրա պաղչէյի միւշ-թէմիլ ախշապ պիր պապ մէնզիլին նըսֆ հիսսէսի։

.. 8 .. 20000, Տէսթէրէճիզատէ Մէհ-մէտ էֆէնտի վագֆընտան, Գասրմ բա-շատա Ֆիւչիւք Բիեալի մահէլլէսինտէ, հաճի Սիւլէյման Տէտէ սօղաղընտա, թէրպիէն եկթմիշ զիրա արսատա մէպնի, իւչ օտա վէ պիր սուֆա վէ պիր գուեու վէ եիկիրմի զիրա պաղչէյի միւշթէմիլ ախշապ պիր պապ մէնզիլին նըսֆ հիս-սէսի։

.. 1 .. 50000, Տար իւլ սաատէ ա-զասը էսպագ Մէրճան աղա վագֆընտան վէզնէ ճիւէրտէ, Ճամճի Ալի մահէլլէսին-տէ, Պէյիր աղա սօղաղընտա, թէրպիէն պին պէշ եիւզ սէքսէն զիրա արսատա մէպնի գըրդ իւչ օտա վէ ալթը սուֆա վէ տէօրթ գուեու վէ տէօրթ պին զիրա պաղչէ վէ պիր համամ վէ պիր ախոր վէ պիր թաշ օտա վէ պիր սարընբը միւշ-թէմիլ ախշապ պիր պապ գօնաղին պէշ հիսսէ իթիպարի իլէ պիր հիսսէսի։

.. 7 .. 6250, Նէֆսը հարէմէյն վէ Շեմսը բահսար խաթուն վէ Մահպուպէ խաթուն էչհաճ Իլիաս վագֆիրընտան Ֆիւչիւք Մուսթաֆա բաշատա Մօնլա Խիսրէվ մահէլլէսինտէ, Գուեու սօգաղընտա, թէրպիէն իւչ եիւզ էլի զիրա արսատա մէպնի, օն իքի օտա, վէ իքի սուֆա վէ պիր գուեու վէ էլի զիրա պաղչէ վէ խարապ համամը միւշթէմիլ, ախշապ պիր գօնաղին բուպ հիսսէսի։

.. 1 .. 4000, Սէրայը չէմմի բէհ-սար խաթուն վագֆընտան քիւչիւք Մուս-թաֆա բաշատա, Մօնլա Խիսրէվ մա-հէլլէսինտէ, Գուեու սօգաղընտա թէր-պիէն տօգսան զիրա արսատա մէպնի, իւչ օտա վէ պիր սուֆա վէ պիր գու-եու վէ չէհրի օթուզ ղշ քիրալը ախշապ պիր պապ մէնզիլին նըսֆ հիսսէսի։

.. 41 .. 3200, տէֆթէրտարը էս-պագ Մէհմէտ Ամճի էֆէնտի վագֆընտան, Գասրմ բաշատա, Գուլագսըզ Ահմէտ գաբտան մահէլլէսինտէ, Գուլ-ագսըզ ճատտէսինտէ թէրպիէն իքի եիւզ զիրա արսատա մէպնի, ալթը օտա վէ իքի սուֆա վէ պիր գուեու վէ իւչ եիւզ զիրա պաղչէյի միւշթէմիլ ախշապ պիր պապ մէնզիլին նըսֆ հիս-սէսի։

.. 42 .. 6250, Ֆաթմա խաթուն պինթի Շազլը վագֆընտան, Էյրի-Գա-բու զուրպինտէ Ահմէտ պէյ մահէլլէսինտէ Շիշէխանէ ճատտէսինտէ, թէրպիէն վէ թահմինէն եիւզ եկկիրմի զիրա արսատա մէպնի, պէշ օտա վէ պիր սուֆա վէ պիր գուեու վէ իւչ եիւզ զիրա պաղչէյի միւշ-թէմիլ ախշապ պիր պապ գօնաղին պէշ հիսսէ իթիպարի իլէ պիր